

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Washington för september 2007

USA är i många avseenden ett gigantiskt land, inte minst geografiskt vilket vi själva erfarit när vi åkt iväg på diverse bilsemestrar med barnen och det i vårt tycke väl tilltagna batteriet medtagna böcker och andra tidsfördriv endast räckt till en delstat eller två. För att bättre förstå hur stort USA faktiskt är kan det hjälpa att göra en jämförelse med omvärlden. Till exempel, om vi studerar ekonomin och låter varje delstat jämföras med länder med ungefär lika stor BNP, så får vi den karta som kan ses på <http://strangemaps.wordpress.com/2007/06/10/131-us-states-renamed-for-countries-with-similar-gdps/>.

Att Kalifornien ensamt är ungefär lika stort som Frankrike vad gäller ekonomin kanske är bekant, men att ett så stort land som Mexiko matchas av delstaten Illinois, eller Australien av Ohio kanske inte är lika känt. Sverige ligger på samma nivå som North Carolina, och till och med det till ytan obetydliga District of Columbia (som inte ens är en delstat) där ambassaden och ITPS kontor ligger har imponerande nog en ekonomi av samma storleksordning som Nya Zeeland. Sammantaget skapar det världens i särklass största ekonomi, och vad vi än tycker om USA är relationerna med detta land av högsta betydelse för Sverige och vår utveckling, både vad gäller handelsutbyte men också på andra områden som forskning och miljöarbete. Vi på ITPS försöker att med vår närvaro, tillsammans med de andra svenska myndigheterna på plats, boga för fruktbara transatlantiska relationer, samarbeten och kunskapsinhämtning.

Ett annat något jobbigare sätt att skapa sig en uppfattning om hur stort USA är att springa tvärs över landet, vilket är vad SvD-reportern och löparen Björn Sunesson gjorde under sommaren. Vi hade lite kontakt under hans löptur om vägval och hotellrekommendationer genom email, som han skötte på kvällarna från de motell där han bodde via den trådlösa access som även de sunkigaste (se hans skoningslösa motellrankinglista) inrättningarna ofta bjuder på. Han klarade av de ca 500 svenska milen på under 100 dagar, och jag rekommenderar en titt på hans läsvärda blogg (<http://suneson.se>) för många intressanta berättelser och foton om USA från hans imponerande bedrift från kust till kust. Jag tycker att Björn på ett bra sätt sammanfattar hur amerikanerna funkade genom följande citat: "Du som läst mina blogginlägg förstår att jag gillar den amerikanska attityden till tokstollar. Det spelar inte så stor roll vad du gör, bara att du gör något och ger järnet. Amerikanerna har alltså älskat vad jag gjort och det har hjälpt mig väldigt. Till ett sådant land vill jag gärna återvända." Precis så är det, och den inställningen skulle säkert vi svenskar ha nytta av att ta till oss ibland. Nu över till denna månads rapporttips.

Att globaliseringen och dess konsekvenser inte är så lätta att förstå illustreras av en undersökning som nyligen gjordes i Michigan. Trehundra företagsledare svarade på en enkät. I den framkom att nästan nittio procent menade att globaliseringen har negativ inverkan på delstatens ekonomi, men samtidigt svarade lika många att de såg positivt på Toyotas etablering i regionen med tillhörande nya arbetstillfällen. En av dem som svarade på enkäten berättade att hon hade fått synpunkter från sina bekanta för att hon kör en Honda. Hon sa att det kändes märkligt då den är tillverkad i Ohio, däremot röntte inte hennes mans Chevrolet Impala någon arg kritik trots att den är ihopsatt i Kanada med mexikansk tillverkade delar. Se <http://crainsdetroit.com/apps/pbcs.dll/article?AID=/20070917/SUB/709170327/1033/toc>

Amerikanerna är duktiga på att göra dramatiska framställningar. Som en uppföljare på den mycket uppmärksammade rapporten med den uppfordrande titeln "Rising Above the Gathering Storm: Energizing and Employing America for a Brighter Economic Future" (som ligger till grund för presidentens American Competitiveness Initiative) från 2005 så har National Academies nu publicerat "Is America Falling off the Flat Earth?". Man måste bara kapitulera inför en rapport med sådan titel och kapitelavsnitt som "Distance is dead", "America, we have a problem" och "The dinosaurs never saw it coming". Trots det måhända teatraliska anslaget så är rapporten i högsta grad seriös och angelägen. Budskapet är att det bara är genom en rejäl satsning på humankapitalet och kunskapskapitalet som USA kan fortsätta att erbjuda sina medborgare en hög levnadsstandard och säkerhet. De två mest kritiska åtgärderna enligt rapportförfattarna är att förbättra hela utbildningsväsendet i grundskolan särskilt vad gäller undervisning i matematik och vetenskapliga ämnen, samt att markant öka de federala anslagen till grundforskning. Se http://www.nap.edu/catalog.php?record_id=12021

Hur effektivt är egentligen offentligt finansierat stöd till FoU i den privata sektorn för att generera ny teknologi och i förlängningen välstånd? I USA finns en skattereduktion, Research and Experimentation Tax Credit (RETC) och nu diskuteras det ifall den ska upphöra, förlängas eller göras permanent. I andra länder finns liknande stöd till FoU. I Kanada undersökte forskare om företag som mottog både direkta FoU-anslag och skattereduktioner producerade mer än företag som endast fick en skattereduktion. Som kriterier valdes i) framtagna innovationer i världsklass ii) antalet nya eller signifikant förbättrade produkter och iii) andel intäkter från dessa innovativa produkter. För alla tre kriterier kunde det visas, rensat för skillnader beroende på lokalisering och branschtillhörighet, att företag som mottog både formerna av stöd var betydligt mer produktiva. Till exempel angav 25 procent av företagen som använde både skattereduktion och företagsstöd att de hade utvecklat en ny produkt för den globala marknaden de senaste tre åren, mot 17 procent av företagen som endast fick skatteavdrag. Se "Are Firms That Received R&D Subsidies More Innovative?" på <http://www.merit.unu.edu/publications/wppdf/2007/wp2007-015.pdf>

Några andra intressanta färskra rapporter: ~ år 2030 kommer 60 procent av dagens yrkesuppgifter utföras av datorer enligt "Projecting the Impact of Computers on Work in 2030" på http://www7.nationalacademies.org/cfe/Stuart_Elliott_Paper.pdf

~ en annan rapport ser på hur små företag förutspås använda teknik i en mer närliggande framtid, se "Intuit Future of Small Business Report: Technology Trends and Small Business" på http://http-download.intuit.com/http.intuit/CMO/intuit/futureofsmallbusiness/SR-1037B_intuit_tech_trends.pdf

~ "The Power of Technological Innovation in Rural America" från Federal Reserve Bank of Kansas, se www.kansascityfed.org/RegionalAffairs/Mainstreet/MSE_0707.pdf

~ hur samhällsplaneringen kan anpassas för en åldrande befolkning diskuteras i "A Blueprint for Action: Developing Livable Communities For All Ages", se <http://www.icma.org/main/ld.asp?ldid=20260>

~ "Growing Opportunity: Entrepreneurial Solutions to Insoluble Problems", från Skoll Foundation m fl, se www.sustainability.com/downloads_public/insight_reports/Growing_Opportunity.pdf

~ ett av många mycket läsvärda alster från Harvard, här om styrkan av och framgångsfaktorer för globalt samarbete i "Innovation through Global Collaboration: A New Source of Competitive Advantage", se <http://hbswk.hbs.edu/item/5760.html>

~ den amerikanska befolkningens attityd och inställning till högre utbildning har undersökts i "Squeeze Play: How Parents and the Public Look at Higher Education Today", se http://www.makingopportunityaffordable.org/pdfs/solution_papers/squeeze_play.pdf

Magnus Härviden
kontorschef